

Список використаних джерел

1. Жуйкова М. В. Динамічні процеси у фразеологічній системі східнослов'янських мов. Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського державного університету імені Лесі Українки, 2007. 416 с.
2. Кожуховська Л. Системні класифікації фразеологічних одиниць в україністиці. Мовознавчі студії: матеріали Всеукраїнської наукової конференції на пошану 75-річчя від дня народження професора Мар'яна Демського / упоряд.: К. Іваночко, О. Кушлик, П. Мацьків, М. Стецик, М. Яким, Я. Єрмоленко, Л. Баранська. Дрогобич: Посвіт, 2010. Вип. 2. С. 192–198.
3. Коломийська І. А. Особливості вживання фразеологічних одиниць у німецькомовному газетному тексті : гендерний аспект дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 – германські мови. Чернівці - Запоріжжя, 2017. 272 с.
4. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
5. Українська мова : Енциклопедія / редкол.: В. М. Русанівський (співголова), Тараненко О. О. та ін. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
6. Яцьків М. В. Фразеологія художньої прози закарпатоукраїнських письменників Мирослава Дочинця та Дмитра Кешелі: лінгвокультурологічний аспект : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 – українська мова. Ужгород, 2021. – 244 с.

Ольга Лемчик,

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка;

Науковий керівник: доктор філологічних наук, професор
Струганець Любов Василівна

КОМУНІКАТИВНІ ОЗНАКИ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ

«Zaxid.net»

Постановка проблеми. Мова засобів масмедіа значною мірою впливає на лінгвосоціум, що породжує необхідність дослідження культури мови журналістських текстів. Мова інтернет-видань є динамічним явищем, яке потребує глибокого та всебічного аналізу. Це увиразнює актуальність проблематики нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення комунікативних ознак перебуває в площині культури мови і стилістики. Н. Бабиш найбільш детально схарактеризувала теоретичні аспекти виокремлення комунікативних ознак, зокрема таких: правильність, точність, логічність, багатство (різноманітність), чистота, доречність, достатність, ясність, виразність, емоційність [1].

І. Заліпська висвітлила чистоту мови прямого ефіру, зокрема проаналізувала особливості мови розважальної програми «Чіпси Чікси Лавандос» на каналі «М1», де виявила типові порушення чистоти української літературної мови журналістами [2].

Л. Струганець та О. Ленко комплексно простудіювали культуру усної української мови в національному телеефірі, визначили рівень відповідності всеукраїнських і регіональних телепрограм мовному еталону. Через систему лінгвальних ідентифікаторів схарактеризували реалізацію точності, образності, багатства, різноманітності, експресивності мови ЗМІ [5].

Н. Поплавська висвітлила комунікативні параметри футбольного репортажу. Виявила, що рівень матеріалів відповідає стандартам професійної журналістики, але все ж у репортажах трапляються порушення норм української літературної мови [4].

Мета нашої розвідки – проаналізувати реалізацію комплексу комунікативних ознак мови в інтернет-виданні «Zaxid.net».

Виклад основного матеріалу дослідження. Комунікативні параметри інтернет-видання – це характеристики його змісту та форми, сумарна оцінка досконалості тексту. Науковці називають такі характеристики комунікативними ознаками, комунікативними якістьми, критеріями досконалої мови та ін. Загалом виокремлюють понад 50 характеристик [1; 2; 3; 5]. До домінантних комунікативних параметрів відносять змістовність (інформативність), логічність, правильність, точність, чистоту, різноманітність, експресивність. Проаналізуємо окремі з цих параметрів в інтернет-виданні «Zaxid.net».

Точність мови. Аналіз мовлення інтернет-видання «Zaxid.net» засвідчив, що точність мови є основою високих стандартів мовної культури, яка забезпечує чітке й зрозуміле передавання інформації. У текстах інтернет-видання «Zaxid.net» здебільшого збережено високий рівень точності мовлення, що ілюструється правильним використанням лексики і термінів. Так, у реченні Ця пам'ятка збереглася до нашого часу, а в Італійському подвір'ї палацу Корнякта можна оглянути її копію (<https://zaxid.net/>, 21.10.2024) слово пам'ятка використовується в значенні «культурна спадщина», що відповідає контексту і нормам літературної мови. Крім того, точність мови виявляється у використанні іншомовних термінів, адаптованих до українського мовного середовища. У реченні Цей платіж розраховується окремо для кожного абонента (<https://zaxid.net/>, 26.12.2024) термін платіж вжито в коректному контексті фінансової сфери.

Образність мови. Аналіз текстів інтернет-видання «Zaxid.net» демонструє багате використання стилістичних засобів, таких як епітети, метафори, фразеологізми, що сприяють створенню образних текстів. Епітети, зокрема, уточнюють характеристики об'єктів, як-от у реченні: Горнятко запашного, смачного чаю і зігріє, і настрій поліпшить (<https://zaxid.net/>, 18.10.2024).

Метафори дають змогу подати складні ідеї через яскраві образи, збагачуючи текст глибшими асоціативними зв'язками, підвищуючи емоційну залученість читача, як-от: Так ліхтар Джека став символом неприкаяної душі, яка блукає у темряві, і водночас основним атрибутом Гелловіну (<https://zaxid.net/>, 30.10.2024); Коти здатні «просочуватися» через дедалі вужчі отвори, як рідина, коли зіштовхуються зі серією таких (<https://zaxid.net/>, 20.10.2024).

Використання фразеологізмів додає текстам іронії або гумору, підкреслює ідеї, які стосуються життєвих спостережень та досвіду: Бідний і незначний був той заробіток Професора, і у своєму розхристаному житті, не помічаючи того, що з роками і з прогресом «яйця бувають мудрішими від курки», зрештою дійшов до того, що зарадити гімназістам уже нічим не міг, і їм не було сенсу до нього приходити (<https://zaxid.net/>, 28.10.2024). Таким чином, використання цих засобів підвищує загальну образність та емоційність текстів, роблячи їх цікавими, багатограними та легкими для сприйняття.

Детермінологізовані лексичні одиниці також часто додають текстам образності. Використання термінів, які спочатку мали специфічне значення в певних галузях, а з часом набули нових значень та застосування в різних контекстах, є цікавим явищем у мові ЗМІ. Це відбувається внаслідок мовного розвитку та адаптації, що супроводжуються змінами в стилістиці та семантиці. Наприклад, термін каталіз спочатку позначав процес прискорення хімічних реакцій у хімії. Зараз його значення стало ширшим. Термінологічна одиниця може вживатися для позначення «сприяння досягненню позитивних результатів» або «швидшого розвитку» в різних сферах, як це видно з наступного прикладу: Нас каталізувало те, що в нас у Мшанці в магазині були виставлені бланки, які люди мали брати і заповнювати, щоб отримати дозвіл. Це було конкретним дзвіночком. Також знаю, що подібна ситуація вже є у Нижанковичах, де вже вимагають ці дозволи», – розповів Роман Гром (<https://zaxid.net/>, 15.04.2024).

Терміни вектор і відрізок спочатку були математичними поняттями, але також набули нових значень у соціально-політичному контексті. Наприклад: Водночас під час референдуму за затвердження європейського вектора у Конституції Молдови проголосували 50,35% виборців (<https://zaxid.net/>,

01.11.2024); Додамо, що дорога «Торговиця – Отинія» є відрізком шляху районного значення і перебуває на балансі державного підприємства «Дороги Прикарпаття» (<https://zaxid.net/>, 25.10.2024).

Багатство мови. Мова є багатим інструментом, який постійно вдосконалюється завдяки новим мовним засобам, що відображають зміни у суспільстві. Приклади з видання «Zaxid.net» демонструють, як синонімічні лінгвальні одиниці збагачують мову інформаційних повідомлень.

Контекстуальні синоніми повині та затоплення уточнюють відомості про природні катастрофи, їх масштаби та причини: Негода спричинила масштабні повені в іспанському регіоні Валенсія, розташованому на південному сході країни. Внаслідок затоплень загинули щонайменше 62 людини, вода затопила низку населених пунктів, повідомило у середу, 30 жовтня, Reuters із посиланням на владу Валенсії (<https://zaxid.net/>, 30.10.2024).

Синонімічний ряд говорити – поговорити – розмовляти допомагає передати різні рівні спілкування, від загального процесу до особистої бесіди: Розмовляйте з дитиною про воєнні події, які відбуваються. Для батьків, опікунів і вчителів важливо говорити з дітьми про воєнні фото та відео в онлайні та ті переживання, які в них виникають. Поговоріть з дитиною про джерела інформації і час, проведений у соцмережах (<https://zaxid.net/>, 17.10.2024).

Контекстуальні синоніми опера – вистава – твір увиразнюють особливості театрального мистецтва: У Львівському театрі опери та балету імені Соломії Крушельницької відбулась прем'єра опери французького композитора Франсіса Пуленка «Діалоги кармеліток». Вистава стала першою постановкою цього твору на українській оперній сцені. У цьому творі немає любовної історії, ревнощів, помсти, інтриги, боротьби (<https://zaxid.net/>, 17.06.2024).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, комунікативні параметри інтернет-видання, зокрема такі, як точність, образність, багатство слугують якості реалізації тексту, забезпечують переконливість матеріалу, активізують увагу адресата. Аналіз інтернет-видання «Zaxid.net» засвідчує, що рівень матеріалів відповідає стандартам професійної журналістики. Подальші дослідження можуть зосередитися на оцінці впливу комунікативних практик на формування громадської думки.

Список використаної літератури

1. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. Львів: Світ, 1990. 232 с.

2. Заліпська І. Я. Чистота мови прямого ефіру (на матеріалі каналу «М1»). Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. №1 (20). С. 94–100.
3. Культура мови: від теорії до практики: монографія / за ред. Л. Струганець Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2015. 228 с.
4. Поплавська Н. Комунікативні параметри футбольного репортажу. *Studia methodologica*. 2024. № 57. С. 61–71.
5. Струганець Л., Ленько О. Українська мова в національному телеефірі: моніторинг реалізації комунікативних ознак: монографія. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2019. 124 с.

Khrystyna Lototska,

Ternopil National Pedagogical University
named after Volodymyr Hnatiuk;
Scientific supervisor: Associate Professor
Olha Haida

FUNCTIONS OF MIXED-TYPE CONDITIONAL SENTENCES IN THE ENGLISH-LANGUAGE MEDIA DISCOURSE

Mixed-type conditional sentences, commonly known as mixed conditionals, are grammatical structures that combine elements from different types of conditional sentences to express complex hypothetical scenarios involving different time frames. In media, these constructions are instrumental in conveying nuanced meanings, allowing journalists and content creators to discuss hypothetical situations, speculate on outcomes, and engage audiences with thought-provoking narratives.

Mixed conditionals typically merge aspects of the second and third conditional forms. They are used to describe situations where the time in the 'if' clause and the main clause differ, often combining past conditions with present results or present conditions with past results.

1. Past Condition with Present Result: This structure reflects on a past event that did not happen and its hypothetical effect on the present. *Structure:* If + past perfect, would + base verb. *Example:* If I had studied journalism, I would be working as a reporter now [1, p. 128].

2. Present Condition with Past Result: This form considers a current unreal situation and imagines how it could have affected a past outcome. *Structure:* If + past simple, would have + past participle. *For example:* If she were more diligent, she would have met the deadline [2, p. 130].

These structures allow for the expression of complex temporal relationships and hypothetical scenarios, which are prevalent in media narratives.